

Kaderstellende notitie "Sport in Beeld; sportieve uitdagingen en kansen in Brabant"

Vooraf

Deze kaderstellende notitie is op 25 april 2008 ter bespreking voorgelegd aan de Commissies ZWC en EMG. Het advies van de Commissie EMG heeft betrekking op de onderwerpen Topsport en Talentontwikkeling (paragraaf 4.5. van deze notitie). De Commissie ZWC heeft een integraal advies gegeven over de gehele notitie.

Samenvatting

In november 2007 heeft de commissie Zorg Welzijn en Cultuur bij de behandeling van de startnotitie Sport in Beeld ingestemd met de drie hoofddoelstellingen van het provinciale sportbeleid in de periode 2008-2011. Deze hoofddoelstellingen zijn:

1. bevordering van de maatschappelijke binding
2. bevordering van de volksgezondheid
3. bevordering van de uitstraling van Noord-Brabant door (top)sport

De Commissie vroeg extra aandacht voor sport door en voor mensen met een handicap. Ook heeft Cie. ZWC in verband met topsport en de Programmalijn Dynamisch Brabant gewezen op het belang van de behandeling van het (top)sportbeleid in Commissie Economie, Mobiliteit en Grote Stedenbeleid.

Deze kaderstellende notitie betreft een nadere concretisering van de in de startnotitie aangegeven beleidsrichtingen waarbij de gevraagde extra aandacht voor sport voor mensen met een functiebeperking is verwerkt. Wij willen langs vijf hoofdlijnen bovengenoemde ambities voor de periode 2008-2011 op het terrein van sport realiseren.

- "*Sport als bindmiddel*". Het doel is om de sociale binding en de maatschappelijke participatie door sport te vergroten. Sport wordt benut als bindmiddel in de samenleving, als een brug tussen culturen en generaties. Sport wordt ingezet als één van de aanjagers voor de buurtgerichte aanpak en ter vergroting van deelname van groepen jongeren in de samenleving en onderwijs. Een belangrijke doelgroep hierbij zijn jongeren met diverse problemen. Hierbij wordt aangesloten op het spoor Leefbare Dorpen en Leefbare Wijken van de programmalijn Perspectiefrijk Brabant).
- "*Sport en gezondheid*". Vanuit gezondheidsoogpunt wordt ingezet op een toename van het aantal Brabanders dat aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen voldoet. In Brabant worden in de periode 2008-2011 in samenwerking met gemeenten, scholen, sportverenigingen en andere organisaties initiatieven verspreid, gestimuleerd en ondersteund die sport en bewegen stimuleren.
- "*Sport zonder belemmeringen*". Voor mensen met een handicap ligt er vaak een hogere drempel om aan sport te doen. Ook de gezinsfinanciën kunnen voor kinderen een belemmerende factor zijn om te sporten. De beschikbare projecten, regelingen en initiatieven dienen voor iedereen (vraag en aanbod) zichtbaar, bereikbaar en toegankelijk te zijn.
- "*Sportaanbod; behouden en verrijken*". Gemeenten worden ondersteund bij het bepalen van hun sportbeleid. Voor sportverenigingen worden vernieuwende concepten geïntroduceerd; vrije sportmogelijkheden worden gestimuleerd en nieuwe beweeg- en sportmogelijkheden worden gestimuleerd. Deze hoofdlijn omvat ook de steunfunctietaken op het gebied van sport. (Sportservice).
- "*Talentontwikkeling en Topsport*". Versterken van de koppositie van Brabant en vergroten van de naamsbekendheid van Brabant via sport door het ondersteunen van talentontwikkeling, het binden van topsporters aan Brabant en het faciliteren van een hoog niveau aan voorzieningen, accommodaties en evenementen op topsportgebied. Hierbij gaat het ook om de ondersteuning van het Olympisch Netwerk Brabant, het Brabantse Sporttalentfonds en samenwerking met partners door middel van het overleg Topsport Brabant. De Nederlandse kandidatuur voor de Olympische en Paralympische Spelen in 2028 vinden wij van belang voor dit spoor.

Naast de uitvoering van deze vijf inhoudelijke programma's willen wij ons sportbeleid monitoren door middel van de *Brabantse Sportmonitor*.

1. Inleiding

Met betrekking tot het sportbeleid in de huidige bestuursperiode is op 23 november 2007 in de commissie Zorg Welzijn en Cultuur de startnotitie Sport in Beeld behandeld. De commissie ZWC stemde in met de daarin genoemde beleidsrichting en heeft extra aandacht gevraagd voor sport voor mensen met een handicap. Deze kaderstellende notitie betreft een nadere concretisering van de in de startnotitie aangegeven beleidsrichtingen waarbij de inzet voor sportdeelname voor mensen met een functiebeperking is geïntensiverd.

2. Probleemstelling

2.1. Sportieve kansen en uitdagingen voor Brabant

In de startnotitie Sport in Beeld hebben wij gewezen op de kansen en uitdagingen die er voor Brabant liggen. Qua sportdeelname, sportstructuur en sportvoorzieningen heeft Brabant een koppositie. Sport in Brabant betekent niet alleen ruim 5.000 sportverenigingen (20% van het totaal in Nederland) en honderdduizenden niet georganiseerde sporters, maar bijvoorbeeld ook kansen op eremetaal op de Olympische Spelen 2008 in Beijing. Brabant kan zich op grond van het grote aantal sportverenigingen en het aantal succesvolle topsporters met recht een "sportprovincie" noemen. Het is een uitdaging op zich om deze positie te behouden. Versterking en uitnutting van deze positie is een volgende uitdaging.

Dat 'de Brabander' in beweging blijft, vinden wij belangrijk. Sport bindt samen, maakt mensen weerbaar, is gezond en heeft een sterke uitstraling. Om deze meerwaarde van sport te benutten is het zaak dat iedereen daadwerkelijk kán participeren. De sportdeelname verhogen is een belangrijke factor in het vergroten van de leefbaarheid en de volksgezondheid.

Sport heeft een goed imago en heeft ook bij 'passieve sportbeleving' een socialiserende factor; sport is emotie en een communicatiemiddel. Daarom is het in Brabant zaak om ook te zorgen voor een ruim aanbod van passieve sport in de vorm van evenementen en vrijetijdsaanbod. Sport is bovendien een probaat marketinginstrument voor bedrijfsleven en overheden. Sportevenementen, accommodaties en boegbeelden dragen bij aan vergroting van naamsbekendheid en aan een positief imago van regio's, steden en bedrijven. Sport heeft dus ook een economische waarde, sport draagt bij aan een goed vestigingsklimaat en aan de werkgelegenheid. Daarbij onderkennen wij dat sport ook een uitmuntende aanjager voor technologische vernieuwing is. In het Bestuursakkoord "Vertrouwen in Brabant" verbindt de provincie Noord-Brabant haar naam, de bekendheid van Brabant als regio en het imago van beide nadrukkelijk ook aan (top)sport.

De sportverenigingen in Brabant vormen de basis voor deze kansen. Zij hebben vaak een harde dobber aan bijvoorbeeld allerlei regelgeving, of aan individualisering en alle gevolgen die dat heeft voor het vinden van vrijwilligers en het aanbod van sport. Maar toch is en blijft de sportvereniging een belangrijke speler in ontwikkelingen als schoolsport, participatie van allochtonen en jongerenparticipatie. Ook is de sportvereniging kweekvijver voor jong talent. De lokale verenigingen worden genoodzaakt te vernieuwen en te veranderen. Er ligt hier een grote verantwoordelijkheid bij gemeenten. Zeker voor kleinere gemeenten geldt dat het essentieel is dat zij daarbij deskundig worden ondersteund.

Brabant heeft diepgewortelde tradities op het terrein van sport. Tradities die zich vertalen in (inter)nationale bekendheid van Brabant. De topprestaties van Brabanders, de topevenementen en/of de topaccommodaties op het terrein van paardensport, zwemmen, hockey, turnen en voetbal zijn vermaard tot ver buiten de provinciegrenzen.

Het NOC ontwikkelt een Olympisch Plan 2028 om precies 100 jaar na de OS Amsterdam 1928 vanuit Nederland een kandidatuur te stellen voor de Olympische en Paralympische Spelen in 2028. Er is een sterke tendens dat het organiseren van de Spelen een steeds groter wordende regio

raakt en dat de geografische afstanden tussen de accommodaties waarin onderdelen worden georganiseerd groter worden. De ontwikkelingen aangaande deze Nederlandse kandidatuur voor de OS 2028 en hun betekenis voor Brabant en topsportaccommodaties zullen wij met grote aandacht en actief volgen. Wij achten ons beleid ten aanzien van topsport (accommodaties, evenementen, talentontwikkeling) van belang met betrekking tot deze kandidatuur. Wij zullen nagaan welke acties moeten worden ondernomen om deel te nemen aan de voorbereiding voor het Olympisch Plan 2028 om de Spelen naar Nederland te halen en daarover aan Provinciale Staten terugmelden.

Kortom: Brabant is een sportieve en ondernemende provincie. Brabant is uitgedaagd om haar koppositie te verdedigen, te versterken en uit te nutten. Daar is inzet en uithoudingsvermogen voor nodig.

2.2 Beleidsruimte

Het provinciale sportbeleid 2003-2007 en de voorbereiding op de bestuursperiode 2008-2011 hebben wij beschreven in de Startnotitie Sport in Beeld, die op 23 november jl. is behandeld in de Commissie Zorg, Welzijn en Cultuur (ZWC-0627). Wij volstaan hier met een samenvatting.

2.2.1 Sportbeleid 2003-2007

Het provinciale sportbeleid van 2003-2007 is door Provinciale Staten op 12 september 2002 vastgelegd in de sportnota: “Sportprovincie Noord-Brabant. Provinciale support voor sport en bewegen”. Doelstelling was om het sportklimaat in Brabant te verbeteren door voorwaarden te (doen) realiseren die nodig zijn om gemeenten en sportaanbieders het mogelijk te maken dat zoveel mogelijk inwoners van Brabant optimaal worden voorzien in hun behoeften op het terrein van sport.

2.2.2 Voorbereiding bestuursperiode 2007-2011

Het vorige college heeft de “Bouwstenennotitie Sportbeleid; provincie Noord-Brabant 2008-2012” opgesteld. Deze bouwstenennotitie is in februari 2007 besproken in de commissie ZWC. In deze bouwstenennota zijn vier scenario's voor het provinciaal sportbeleid 2008-2011 voorgelegd, welke qua ambitieniveau en kosten uiteenlopen. De meeste fracties opteerden om te investeren in vernieuwingen en verbeteringen in met name de breedtesport. Hierbij rekende de Commissie de fysieke sportinfrastructuur tot de gemeentelijke verantwoordelijkheid, tenzij het om bovengemeentelijke aangelegenheden gaat. Investeringen in school en sport, en topsport, promotie en innovatie ontmoetten steun van de commissie. De Commissie ZWC gaf aan dat de besluitvorming over programma's en middelen –na de verkiezingen- moet plaatsvinden door de nieuwe Provinciale Staten. Hierop is aan Provinciale Staten toegezegd aan het begin van de bestuursperiode een nieuwe sportnota aan te bieden.

2.2.3 Samenvatting

In de vorige bestuursperiode zijn de volgende stappen gezet:

- Vaststelling sportnota “Sportprovincie Noord-Brabant. Provinciale support voor sport en bewegen” (september 2002).
- Bespreking advies “Herijking provinciale sportnota” in Cie. ZWC (december 2006).
- Commissie ZWC brengt advies uit over de GS-notitie “Bouwstenennotitie Sportbeleid; provincie Noord-Brabant 2008-2012” (februari 2007).

3. Beleidsbepaling

3.1. Beleidsvisie: bestuursakkoord “Vertrouwen in Brabant”

In het Bestuursakkoord “Vertrouwen in Brabant” neemt sport een belangrijke plaats in. Het bestuursakkoord bestaat uit een aantal programmalijnen. Voor het thema Sport zijn primair de programmalijnen “Perspectiefrijk Brabant” en “Dynamisch Brabant” van belang. Daarnaast achten wij ook de programmalijn “Verbindend Brabant” van belang, omdat wij aan onze investeringen in sport in ons Bestuursakkoord een belangrijke communicatieve betekenis geven (promotie en het ‘branden’ van het merk Brabant).

3.1.1 Perspectiefrijk Brabant

In het bestuursakkoord krijgt sport in de programmalijn Perspectiefrijk Brabant een strategische waarde toegekend als bindmiddel in de samenleving: “sport kan een belangrijke brug vormen voor contact tussen generaties en tussen culturen. Daarnaast vormt sport een belangrijke bijdrage voor de gezondheid van jongeren en ouderen. De jeugd blijft op gewicht en ouderen blijven langer gezond en mobiel. De provincie ondersteunt de breedtesport, onder meer voor mensen met een beperking.”

In de uitwerking van het programma Perspectiefrijk Brabant hebben wij het thema sport ook opgepakt onder het spoor “versterken leefbaarheid in dorpen en wijken”. In overleg met gemeenten worden buurtgerichte sociale en culturele activiteiten ontwikkeld, waaronder sport. Ook het versterken van de maatschappelijke functie van sportbeoefening en sportverenigingen beschouwen wij als een belangrijk onderdeel van dit spoor, bijvoorbeeld door middel van het faciliteren van lokale allianties School en Sport. Nadere afstemming over onze inzet kan bijvoorbeeld verlopen via de (regionale) samenwerkingsverbanden van gemeenten. Een gesprekspartner hierbij is bijvoorbeeld de Vereniging Sport en Gemeenten, regio Zuid, waarbij een groot deel van de Brabantse gemeenten aangesloten is.

3.1.2. Dynamisch Brabant

De programmalijn Dynamisch Brabant heeft als strategisch doel het verbeteren van het vestigingsklimaat in Brabant. Het vestigingsklimaat is nadrukkelijk gekoppeld aan de kwaliteit van de leefomgeving, waarbij het versterken van het topsportklimaat vanuit economisch perspectief wordt opgepakt als strategische doelstelling. De volgende omschrijving is letterlijk uit het bestuursakkoord overgenomen: “Brabantse sporters vergulden overal in de wereld hun prestaties. De afgelopen periode hebben wij mede geïnvesteerd in voorzieningen voor topsport. Voor voorzieningen die bijdragen aan het internationale topsportklimaat in Brabant kan op de provincie een beroep worden gedaan.”

Wij hebben dit uitgewerkt onder twee thema’s. In het spoor “een beroepsbevolking met talent en ondernemerschap” hebben wij opgenomen dat wij willen bereiken dat Brabant een aantrekkelijke regio is en blijft voor toptalenten onder meer op het gebied van ondernemen, kenniswerkers, sport, cultuur en onderwijs.

In de uitwerking van het spoor “Brabant bruist” geven wij uitwerking aan Brabant als vestigingslocatie. Brabant moet een onderscheidende internationale uitstraling en aantrekkingskracht hebben, wat ook een aantrekkelijk klimaat om te wonen en recreëren inhoudt. Topsport speelt hierin een nadrukkelijke rol. In het spoor “Brabant Bruist” zijn middelen voorzien voor topsportevenementen en topaccommodaties.

3.1.3. Verbindend Brabant

De programmalijn “Verbindend Brabant” zet sterk in op het merk Brabant. Het profileert de regio met zijn rijke cultuur, krachtige economie en tal van andere goede eigenschappen (gebiedsmarketing) en profileert de provinciale overheid als een bestuurslaag die er toe doet (organisatiemarketing). De gebiedsmarketing resulteert in een trotse en zelfbewuste provincie. Wij

hebben als Provinciaal Bestuur niet het alleenrecht op het gebied, daarom willen wij deze gebiedsmarketing samen met onze Brabantse partners oppakken, bijvoorbeeld met gemeenten en de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij.

3.1.4 Startnotitie Sport in Beeld

In vervolg op de bouwstenennotitie sportbeleid 2007-2011 en het Bestuursakkoord Vertrouwen in Brabant hebben wij de startnotitie “Sport in Beeld” vastgesteld, die op 23 november 2007 is behandeld in de Commissie Zorg, Welzijn en Cultuur. Met deze startnotitie werden de hoofdlijnen voor deze kaderstellende sportnota getoetst bij de commissie. De hoofddoelstellingen zoals aangegeven in de startnotitie zijn:

1. bevordering van de maatschappelijke binding
2. bevordering van de volksgezondheid
3. bevordering van de uitstraling van Noord-Brabant door (top)sport

De commissie ZWC was het unaniem eens met de eerste twee hoofddoelstellingen op gebied van sport. De belangrijkste aspecten uit de discussie waren:

- aandacht voor sport voor mensen met een beperking;
- nadruk op breedtesport, ook bij topsport; effect van top-events op het terrein van stimulering van breedtesport en de sociale cohesie in Brabant.

In verband met de raakvlakken met de programmalijn Dynamisch Brabant heeft de commissie ZWC aanbevolen ook de Commissie Economie, Mobiliteit en Grote Stedenbeleid in te schakelen bij de behandeling van “Sport in Beeld”. Het presidium heeft daarop besloten onderhavige kaderstellende notitie ook te agenderen in Cie. EMG.

Wij hebben aan de Commissie ZWC toegezegd dat er een voorstel komt ten aanzien van sport voor en door mensen met een beperking. Naar aanleiding hiervan hebben wij opdracht gegeven de stand van zaken met betrekking tot sport voor en door mensen met een beperking in Brabant in kaart te brengen. De eerste fase van deze inventarisatie -een quick scan- is eind februari 2008 in de vorm van een tussenrapportage aan ons aangeboden. De tussenrapportage hebben wij als input gebruikt voor deze kaderstellende notitie.

3.1.5 Kaderstellende beleidsnotitie Sport in Beeld

In onderhavige kaderstellende notitie zijn de doelstellingen op gebied van sport uit de programmalijnen van het Bestuursakkoord nader uitgewerkt en op elkaar afgestemd. Er is daarbij inhoudelijk geen verschil tussen het onderdeel topsport en talentontwikkeling uit Dynamisch Brabant en deze sportnota. Er is één sportbeleid, waarin de doelstellingen uit diverse programmalijnen en portefeuilles zijn samengebracht. Wel is in deze sportnota de financiële inbreng vanuit de verschillende portefeuilles gescheiden in beeld gebracht en daarmee herkenbaar gehouden. De inzet van middelen uit Dynamisch Brabant gebeurt daarbij primair vanuit een economische invalshoek.

Deze kaderstellende notitie betreft een nadere concretisering van de in de startnotitie aangegeven beleidsrichtingen, plus geïntensiveerde inzet voor sport voor mensen met een functiebeperking.

3.1.6 Samenvatting Beleidsvisie

Wij hebben bij de ontwikkeling van de beleidsvisie de volgende stappen gezet:

- Bestuursakkoord Vertrouwen in Brabant. Sport is opgenomen in de programmalijnen Perspectiefrijke Brabant en Dynamisch Brabant. Ook Verbindend Brabant is van belang.
- Startnotitie “Sport in Beeld”. Koppeling bestuursakkoord aan Bouwstenennotitie Sportbeleid Provincie Noord-Brabant 2008-2012.
- Kaderstellende Beleidsnotitie Sport in Beeld.

3.2 Beleidsprestaties - Doelstellingen en hoofdlijnen van het Provinciaal Sportbeleid

Wij streven met ons provinciaal sportbeleid drie hoofddoelstellingen na.

- a. Bevordering van de maatschappelijke binding
- b. Bevordering van de volksgezondheid
- c. Bevordering van de uitstraling van Noord-Brabant door (top)sport

De missie is dat Brabant een provincie is, waarin veel aan sport wordt gedaan en veel van sport wordt genoten. Naast de sociale en culturele waarde heeft sport ook een economische waarde.

Wij willen langs vijf hoofdlijnen bovengenoemde ambities voor de periode 2008-2011 op het terrein van sport realiseren. In de paragrafen 4.1 t/m 4.5 worden deze lijnen achtereenvolgens uitgewerkt.

- *“Sport als bindmiddel”*. Het doel is om de sociale binding en de maatschappelijke participatie door sport te vergroten. Sport wordt benut als bindmiddel in de samenleving, als een brug tussen culturen en generaties. Sport wordt ingezet als één van de aanjagers voor de buurtgerichte aanpak en ter vergroting van deelname van groepen jongeren in de samenleving en onderwijs. Een belangrijke doelgroep hierbij zijn jongeren met problemen. Hierbij wordt aangesloten op het spoor Leefbare Dorpen en Leefbare Wijken van de programmalijs Perspectiefrijk Brabant.
- *“Sport en gezondheid”*. Vanuit gezondheidsoogpunt zetten wij in op een toename van het aantal Brabanders dat aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen voldoet. In Brabant worden in de periode 2008-2011 in samenwerking met gemeenten, onderwijs, sportverenigingen en andere organisaties initiatieven verspreid, gestimuleerd en ondersteund die sport en bewegen stimuleren.
- *“Sport zonder belemmeringen”*. Voor mensen met een handicap ligt er vaak een hogere drempel om aan sport te doen. Ook de gezinsfinanciën kunnen vooral voor kinderen een belemmerende factor zijn om te sporten. De beschikbare projecten, regelingen en initiatieven dienen voor iedereen (vraag en aanbod) zichtbaar, bereikbaar en toegankelijk te zijn.
- *“Sportaanbod; behouden en verrijken”*. Gemeenten worden ondersteund. Sportverenigingen worden versterkt, vernieuwende concepten voor verenigingen worden geïntroduceerd; vrije sportmogelijkheden worden gestimuleerd en nieuwe beweeg- en sportmogelijkheden worden gestimuleerd, onder andere in het onderwijs. Deze hoofdlijn omvat met name de steunfunctietaken op het gebied van sport.
- *“Talentontwikkeling en Topsport”*. Versteven van de koppositie van Brabant en vergroten van de naamsbekendheid via sport door het ondersteunen van talentontwikkeling, het binden van talenten en topsporters aan Brabant en het faciliteren van een hoog niveau aan voorzieningen, accommodaties en evenementen op topsportgebied. Hierbij gaat het ook om de ondersteuning van het Olympisch Netwerk Brabant, het Brabants Sporttalentfonds en samenwerking met partners door middel van het overleg Topsport Brabant. De Nederlandse kandidatuur voor de OS 2028 vinden wij van belang voor dit spoor.

Naast de uitvoering van deze inhoudelijke programma's monitoren wij het Brabantse sportbeleid door middel van de *Brabantse Sportmonitor*.

3.3 Provinciale rol

Het provinciale sportbeleid is autonoom beleid. Sport is vooral een verantwoordelijkheid van gemeente en Rijk (VWS). Door middel van sponsoring en andere financiële bijdragen wordt sport ook voor een aanzienlijk deel ondersteund door het bedrijfsleven. De rol van de provincie ligt op het terrein van het verbinden en samenbrengen van partijen, kennis- en informatieoverdracht en het gericht bieden van financiële ondersteuning aan activiteiten die in ons beleid passen. Wij zien ons als aanjager en katalysator van ontwikkelingen en brengen (vooral via de steunfunctie sportservice) deskundigheid en capaciteit in. We maken een onderscheid tussen grotere en kleinere gemeenten. De kleinere gemeenten doen vaker een beroep op inbreng van externe deskundigheid.

Wij zien een provinciale rol op het hele terrein van sport: dus breedtesport, talentontwikkeling en topsport. Deze zijn in Nederland onlosmakelijk met elkaar verweven. De idoolwerking en voorbeeldfunctie van topsporters is voor velen een stimulans om actief dan wel passief iets met sport te doen. Bovendien is de topsport afhankelijk van een grote kweekvijver van jong talent waaruit men kan putten om uiteindelijk weer nieuwe toppers te krijgen.

Een belangrijk aspect in ons beleid ten aanzien van topsportaccommodaties en –evenementen (zie paragraaf 4.5) is de samenwerking met andere partijen, zoals de (B5) gemeenten. Het is van belang dat er in deze provincie duidelijkheid is over prioriteiten en ambities, waarbij wij een pragmatische lijn voorstaan. Overigens zien wij hierin voor onszelf geen strakke regierol weggelegd. Wij vinden dat een regierol te ver gaat in een maatschappelijke sector met veel commerciële belangen en spelers. Wel hechten wij aan een rol als goede partner, katalysator en aanjager, door financiële middelen beschikbaar te stellen, partijen bijeen te brengen en Brabant naar buiten toe te vertegenwoordigen. Vanuit deze rol willen wij ook de behoefte (laten) onderzoeken naar een overlegplatform Topsport Brabant, waarin provincie, gemeenten, bedrijfsleven, sportbonden, topsportevenementen en -accommodaties informatie uitwisselen en ontwikkelingen bespreken. Bij de samenwerking met gemeenten denken we niet alleen aan de B5-gemeenten. Ook in kleinere gemeenten worden bijvoorbeeld grootschalige topsportevenementen georganiseerd.

4. Beleidsuitvoering

4.1 Sport als bindmiddel

Wij zijn van mening dat de sociale binding een belangrijke sleutel is voor de oplossing van maatschappelijke problemen. Sport is bij uitstek een bind- en smeermiddel in de samenleving. Sport is emotie, brengt mensen samen, niet alleen bij actieve sportbeoefening maar ook bij passieve sportbeoefening. Sport draagt bij aan de participatie in de samenleving.

Het doel van deze programmalijn is om door sport de sociale binding en de maatschappelijke participatie te vergroten.

In Brabant zullen in samenwerking met gemeenten, scholen, sportverenigingen en andere organisaties initiatieven verspreid, gestimuleerd en ondersteund worden die de buurtparticipatie bevorderen. Doelgroepen zijn met name jeugdigen, allochtonen en ouderen. De bevordering van sociale binding en de maatschappelijke participatie door sport kan op verschillende manieren en vindt plaats in de buurt en wijk, de school, in de zorg en in de sportvereniging.

Met deze lijn versterken wij ook ons beleid ten aanzien van leefbaarheid in dorpen en wijken. Dit geldt ook ten aanzien van ons beleidskader “Samen Leven: participatie en maatschappelijke ontwikkeling”. Wij vinden het verbeteren van de participatie, het voorkomen van sociaal isolement en het versterken van de sociale samenhang van belang voor de leefbaarheid. Voor “Sport als bindmiddel” is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) van groot belang. In deze wet hebben de gemeenten de verantwoordelijkheid om mensen te laten participeren. Sport heeft een belangrijke functie in deze participatie: voor vrijwilligerswerk en voor de opvang van kwetsbare groepen .

4.1.1 Buurt en wijk

Mensen moeten meer betrokken worden bij hun leefomgeving. Dat kan ook via de sport. En dan niet alleen als sporter, maar ook als kaderlid, organisator, in het kader van maatschappelijke stages, enzovoorts. Bij sport in buurt en wijk gaat het om het stimuleren van bewoners, jong en oud, om deel te nemen aan sportactiviteiten en evenementen in de directe woonomgeving. Het samenwerken met bewoners en organisaties en de aandacht voor doelgroepen is een belangrijk kenmerk van buurtsport evenals de zelforganisatie van buurtbewoners. Een voorbeeld van een wijkgerichte aanpak is de CiB-methode (Communities in Beweging). Samenwerkingspartners zijn bijvoorbeeld lokale welzijnsorganisaties, scholen, sportverenigingen, migrantenorganisaties en

politie.

Het creëren van lokale Allianties School en Sport met combinatiefuncties biedt hier grote mogelijkheden. Centraal daarin staat dat scholen en sportverenigingen een maatschappelijke rol vervullen en dat het strikte onderscheid tussen bewegingsonderwijs op scholen en activiteiten van sportverenigingen wordt doorbroken. Door middel van zogenoemde combinatiefuncties worden sportbegeleiders voor deze activiteiten ingezet. Er zijn hiervoor structurele rijksmiddelen beschikbaar voor grote en kleine gemeenten die deze middelen matchen met een eigen financiële inzet. Deze structurele impuls wordt in de periode 2008-2009 geïmplementeerd. Willen gemeenten hiervoor in aanmerking komen dan dienen zij beleid vastgesteld te hebben, financiën te reserveren ten behoeve van structurele cofinanciering en lokale allianties te hebben geïnitieerd waardoor concrete activiteiten kunnen worden gerealiseerd.

Wij achten het van belang dat gemeenten –die dat willen- in de opstartfase van de lokale allianties school en sport goed worden ondersteund en willen voor deze begeleiding de nodige middelen bestemmen.

Wij doen ten behoeve van “Sport als bindmiddel” voor 2008 en 2009 ook een financiële inzet uit het spoor Leefbare Dorpen en Leefbare Wijken van de programmalijn Perspectiefrijk Brabant.

Onze rol is dat wij gemeenten, sportverenigingen, scholen en steunfuncties willen stimuleren projecten op dit terrein op te zetten. Ook brengen wij partijen rond de tafel, om te beginnen m.b.t de lokale allianties onderwijs en sport, waarbij Sportservice een ondersteuning aan gemeenten zal aanbieden. De prioriteit bij de hoofdlijn “Sport als bindmiddel” zal de eerste jaren van de bestuursperiode liggen op de doelgroep jeugd.

4.1.2 Scholen

Ten aanzien van de jeugd achten wij de verbinding tussen school en sport belangrijk. Een kwalitatief goede invulling van het bewegingsonderwijs en naschools aanbod zijn hierbij essentieel. Naast de ontwikkeling tot sportieve (brede) scholen moeten kinderen op andere wijzen in aanraking komen met sport, zowel op school, aansluitend op schooltijd, als in de buurt. De benodigde aandacht voor sport en bewegen onder de jongere jeugd, gecombineerd met de wettelijke verplichting dat de scholen verantwoordelijk zijn voor het opvangen van de kinderen van 7.30 uur tot 18.30 uur noodzaakt tot het informeren en adviseren van het onderwijs met betrekking tot de mogelijkheden die sport- en beweegactiviteiten hierbinnen kunnen betekenen. Bewegen binnen de kinderopvang en naschoolse opvang is relatief nieuw en wordt meer gestimuleerd.

Onze rol is om gemeenten, scholen en sportverenigingen te stimuleren projecten op te pakken. Wij zullen hierbij aansluiten bij in ontwikkeling zijnde structuren zoals de brede scholen en de naschoolse opvang.

4.1.3 Zorg en Sportverenigingen

Er zijn kwetsbare groepen in de samenleving, zoals kinderen met leer- en gedragsproblemen, die niet zoveel plezier beleven in sport en bewegen en/of daar minder goed toegang toe hebben. Wij achten het van belang dat voor deze doelgroep een ketenaanpak wordt ontwikkeld, waarin aanbieders meer met elkaar samenwerken. De nadruk in deze keten ligt op de aansluiting tussen de zorg en het (al bestaande) sport- en beweegaanbod. Samenwerkingspartners zijn ondermeer scholen, jeugdinstellingen, sportverenigingen en NebasNsg.

De provincie Noord-Brabant vindt dat trainers en begeleiders van sportverenigingen boegbeelden voor de jeugd zijn. Vrijwilligerswerk is het cement van onze samenleving en verdient naast waardering en respect ook goede randvoorwaarden. Wij achten het van belang dat er in Brabant een cursus komt voor jeugdtrainers en begeleiders, een cursus die zich richt op de omgang met kinderen met gedragsproblemen. Bijvoorbeeld de cursus Samen Blijven Sporten helpt jeugdtrainers en begeleiders (vrijwilligers) van sportverenigingen om te gaan met (moeilijke) kinderen en jongeren in de club. (“Coach de coaches”)

Onze rol is om gemeenten, (jeugd)zorginstellingen en sportverenigingen te stimuleren het sportaanbod voor kwetsbare doelgroepen te versterken en drempels weg te nemen. Via het werkplan zullen wij Sportservice vragen instrumenten te implementeren voor de gehele hoofdlijn “sport als bindmiddel”, ook zullen wij andere kennisinstellingen uitnodigen een aanbod te doen.

4.1.5 Samenvatting Sport als Bindmiddel

Wij willen bereiken dat sport wordt benut om de sociale binding en de maatschappelijke participatie te vergroten. Wij streven naar een toename van het gebruik van sport in de bevordering van participatie van diverse doelgroepen als jeugd, allochtonen, mensen met een chronische ziekte en ouderen. Ook streven wij naar een verbetering van de kwaliteit van het bewegingsonderwijs op school en in het naschools aanbod, een ketenaanpak rond sport en zorg en goede randvoorwaarden voor vrijwilligers in sportverenigingen. Hiervoor gaan wij in 2008-2011 in samenwerking met partners investeren in veelbelovende initiatieven met betrekking tot:

- sport en participatie van jeugd, allochtonen, mensen met een functiebeperking en ouderen
- lokale Allianties School en Sport met combinatiefuncties en een toename van adequate en kwalitatief goede invulling van het bewegingsonderwijs en naschools aanbod
- een ketenaanpak rond sport en zorg
- deskundigheidsbevordering op gebied van participatie van genoemde doelgroepen in sportverenigingen

4.2 Sport en Gezondheid

Sportbeoefening levert een belangrijke bijdrage aan de gezondheid. Voldoende bewegen en sportbeoefening bestrijden overgewicht en verlagen de kans op het krijgen van aandoeningen zoals: hart- en vaatziekten, diabetes, botontkalking en depressies. Omgekeerd kan lichaamsbeweging bijdragen aan het bestrijden van deze aandoeningen, verlichting geven en/of preventieve functies hebben.

Om gezond te blijven moeten volwassenen minimaal vijf dagen per week een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit doen (wandelen, fietsen). Voor fitheid moet er minstens drie maal per week intensief bewogen worden (hardlopen, zwemmen, fitness). Uit onderzoek blijkt dat ongeveer 40% van de volwassenen de beweegnorm en 20% de fitheidsnorm haalt. Overgewicht komt voor bij de helft van de Nederlandse mannen en ruim 40% van de vrouwen en neemt nog steeds toe.

Meer Brabanders moeten kiezen voor een gezonde en actieve leefstijl. Daar horen verantwoord sporten en dagelijks bewegen bij. Wij willen sportbeoefening en meer lichaamsbeweging stimuleren als middel om de gezondheid van inwonersgroepen te bevorderen. Wij willen dit doen in samenwerking met andere partners en daarbij aansluiten op nieuwe ontwikkelingen.

De hoofdlijn “Sport en Gezondheid” richt zich vooral op een drietal doelgroepen: jeugd, ouderen en mensen met een beperking.

De rol van de provincie is het “meer bewegen” voor deze doelgroepen te stimuleren, door proefprojecten te laten ontwikkelen door kennisinstellingen en “best-practices”, kennis en ervaring overdraagbaar te doen maken en te verspreiden. Wij zullen dit doen in samenwerking met andere partners.

4.2.1 Jeugd

De bewegingsnorm voor kinderen ligt hoger dan bij volwassenen. Kinderen dienen elke dag een uur te bewegen. Van de schoolgaande jeugd voldoet eenderde aan deze norm. Uit landelijke cijfers blijkt dat van de jeugdigen tussen 12-17 jaar slechts 29 % aan de norm voldoet. Op het gebied van overgewicht kampt bijvoorbeeld één op de zeven kinderen met overgewicht. Dat is een verdubbeling ten opzichte van 1980.

Scholen moeten er samen met sportverenigingen voor zorgen dat kinderen en jongeren meer gaan

bewegen. De allianties School en Sport, met inbegrip van de combinatiefunctie moeten een belangrijke bijdrage leveren. Wij willen in ons beleid aansluiten op deze belangrijke ontwikkeling. Dit hebben wij in paragraaf 3.1.1. reeds uitgewerkt.

Sport en bewegen blijkt bij te dragen in de bestrijding van overgewicht. Voor de bestrijding van overgewicht is de primaire doelgroep de jeugd in de leeftijd van 2 tot en met 15 jaar. Het aanleren van gezonde voeding en veel bewegen kan op jonge leeftijd namelijk het gewoontegedrag voor latere leeftijd positief beïnvloeden. Interventies moeten daarom gericht zijn op het verwerven en behouden van een actieve en gezonde leefstijl. Samen met bijvoorbeeld GGD, Nederlandse Hartstichting, onderwijs en voorschoolse voorzieningen kan hierop worden ingezet.

4.2.2 Ouderen

Lichamelijke inactiviteit komt veel voor bij oudere mensen. Deze groepen zijn vrijwel alleen in de privé-sfeer – dus in hun wijk – te benaderen. Een ‘community aanpak’ op buurt- of wijkniveau is daarvoor het meest succesvol. Mensen worden dan (vaak door lotgenoten) persoonlijk over de streep getrokken om in groepsverband te bewegen. Dit is bovendien goed voor de sociale cohesie. Juist laagdrempelige beweegactiviteiten in hun eigen leefomgeving bieden mogelijkheden om te gaan bewegen. Onder bewegen wordt verstaan bewegen in groepsverband (georganiseerd en ongeorganiseerd) en bewegen in het dagelijkse leven (actieve leefstijl). Wij staan een aanpak voor waarin plezier in bewegen, participatie en gemeenschapszin (“community”) centraal staan. Deze aanpak richt zich niet alleen op de doelgroep zelf, maar ook op de omgeving van de doelgroep. Sportverenigingen in de wijk worden nauw betrokken bij het opzetten van sport- en beweegactiviteiten in de directe leefomgeving van mensen die meer moeten gaan bewegen. Samen met professionals uit de zorg, welzijn en beleidsmakers bij de gemeente wordt gezorgd dat de doorgeleiding naar sportverenigingen goed georganiseerd wordt.

4.2.3 Mensen met chronische aandoeningen of functiebeperking

Meer lichaamsbeweging is van groot belang voor mensen met een chronische ziekte of functiebeperking. Wij staan een gebiedsgerichte aanpak voor die aansluit bij de “setting zorg” van het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen. Hierbij worden relevante professionals in de wijk/regio ingeschakeld. De nadruk ligt op de aansluiting tussen de zorg en het (reeds bestaande) sport- en beweegaanbod. Samenwerkingspartners zijn o.a. Regionale Ondersteuningsstructuren van de eerstelijnszorg, GGD'en, ziekenhuizen, gemeenten, sportbonden, NebasNsg.

4.2.4 Samenvatting Sport en Gezondheid

Wij willen bereiken dat meer Brabanders een gezonde en actieve leefstijl hebben. Wij streven naar een toename van het aantal Brabanders, ook in de genoemde doelgroepen jeugd, ouderen en mensen met een chronische aandoening, dat aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen voldoet. Hiervoor gaan wij in 2008-2011 in samenwerking met partners investeren in veelbelovende initiatieven met betrekking tot:

- een gezond voeding- en bewegingspatroon voor jeugd van 2 – 15 jaar
- beweegactiviteiten voor ouderen en mensen met een beperking . Wij staan daarbij een ketenaanpak voor.

4.3 Sporten zonder belemmeringen

4.3.1 Mensen met een handicap

Voor mensen met een functiebeperking ligt er vaak een hogere drempel om aan sport te doen. De deelname van volwassenen met een handicap aan enigerlei vorm van sport ligt met 40% lager dan de 70% bij mensen zonder handicap. Deze achterstand lijkt hardnekkig te zijn. De oorzaken –voor

zover bekend- hangen vooral samen met de aard van de handicap en de mate waarin voorzieningen en randvoorwaarden zijn gecreëerd om bewegen en sport mogelijk te maken. Omdat sportbeoefening kansen geeft om te emanciperen en volwaardig te participeren in de samenleving willen wij ons inzetten om belemmeringen voor mensen met een handicap te verminderen. Wij denken dat sport een middel kan zijn voor gemeenten om te voldoen aan de prestatievelden die zijn vastgelegd binnen de WMO, met als uiteindelijk doel: betrokkenheid, participatie en zelfredzaamheid voor alle burgers. De beschikbare projecten, regelingen en initiatieven dienen voor iedereen (vraag en aanbod) zichtbaar, bereikbaar en toegankelijk te zijn. Het is belangrijk dat gemeenten zich hiervoor ook sterk maken en dat sportorganisaties worden ondersteund. Samenwerkingspartners zijn de gehandicapten sportbond NebasNsg, reguliere sportbonden Stichting Zet en Stichting Sportservice Noord-Brabant. Vanuit onze provinciale rol willen wij belemmeringen ten aanzien van sport door en voor mensen met een handicap wegnemen. Hierbij willen wij aansluiten bij bestaande regelingen en faciliteiten. Wij zullen ons daarbij vooral richten op bovengemeentelijke aspecten.

4.3.2 Jeugdsportfondsen Brabant

Voor kinderen uit de laagste inkomensklassen kunnen de gezinsfinanciën een drempel zijn voor sportbeoefening. Een Jeugdsportfonds is er om deze drempels weg te nemen. De formule is dat het Jeugdsportfonds voor een kind dat graag wil sporten -maar wiens ouders/verzorgers onvoldoende financiële draagkracht hebben- de contributie betaalt aan de sportclub en eventueel benodigde sportmaterialen vergoed. De kinderen worden via intermediairs (jongerenwerkers, maatschappelijk werkers, trainers en leraren) voorgedragen voor benutting van het Jeugdsportfonds. In Brabant hebben een aantal gemeenten een Jeugdsportfonds ingericht.

De mogelijkheid is om gemeentelijke Jeugdsportfondsen onder te brengen bij het Jeugdsportfonds Brabant. Dit heeft diverse voordelen zoals administratieve bundeling, minder bestuursleden, gezamenlijke fondswerving. De provincie heeft in 2006 het Jeugdsportfonds Brabant geïnitieerd en gemeenten gestimuleerd een eigen Jeugdsportfonds in te richten. Hiervoor hebben wij in 2006 en 2007 jaarlijks € 100.000,- ingezet.

Het Jeugdsportfonds Brabant is in 2006 gestart en heeft per deelnemende gemeente een fonds gevormd. In totaal is een maximum van € 225,- per jaar per deelnemend kind beschikbaar. De coördinatie van het Fonds en de werving van deelnemende gemeenten ligt in handen van de Stichting Jeugdsportfonds Brabant, die door middel van een personele unie is gelieerd aan de Stichting Sportservice Noord-Brabant. In 2007 hebben zich 4 gemeenten aangesloten. De ervaring is dat in gemeenten de besluitvorming tijdrovend is.

Wij stellen als doel dat zich in 2008 en 2009 jaarlijks minimaal vijf nieuwe gemeenten aansluiten. Het aantal deelnemende kinderen dat via het Jeugdsportfonds gaat sporten moet in 2008 doorgroeien naar 600 en in 2009 verder oplopen tot 1200. Wij zullen werking van het Jeugdsportfonds Brabant en onze inzet eind 2009 evalueren. Het aantal deelnemende gemeenten, kinderen en de inbreng van sponsors zullen hierbij belangrijke ijkpunten zijn.

4.3.3 Samenvatting Sport zonder belemmeringen

Wij willen bereiken dat praktische bezwaren om deel te nemen aan sport voor mensen met een handicap en kinderen uit gezinnen met geringe financiële draagkracht worden vermindert. Hiervoor gaan wij in 2008-2011 in samenwerking met partners investeren in veelbelovende initiatieven op met betrekking tot een betere bereikbaar en toegankelijkheid van beschikbare projecten, regelingen en initiatieven voor sport voor mensen met een beperking. Ook zullen wij het Jeugdsportfonds Brabant ondersteunen (2010 en 2011 onder voorbehoud van een goede evaluatie).

4.4. Sportaanbod behouden en verrijken

Wij vinden het belangrijk dat het bestaande sportaanbod van goede kwaliteit blijft of wordt. Daartoe worden in deze hoofdlijn van het provinciale sportbeleid diverse activiteiten ondernomen: ondersteuning van gemeenten in hun sportbeleid, versterking van sportverenigingen, introductie van vernieuwende concepten voor verenigingen, stimulering van vrije sportmogelijkheden en nieuwe beweeg- en sportmogelijkheden worden gestimuleerd, onder andere in het onderwijs. Deze hoofdlijn omvat de steunfunctietaken op het gebied van sport van Stichting Sportservice Noord-Brabant.

4.4.1. Stichting Sportservice Noord-Brabant

De provincie subsidieert de Stichting Sportservice Noord-Brabant als provinciale steunfunctie op het terrein van sport. Sportservice adviseert ons college, maar biedt vooral ondersteuning aan gemeenten en sportorganisaties op het brede terrein van sport en bewegen binnen het kader van deze provinciale sportnota. In samenwerking met gemeenten, sportondersteuningsorganisaties en regionale sportbonden stelt Sportservice zich ten doel het sportklimaat in Brabant te verbeteren. Sportservice haalt het merendeel van haar inkomsten uit de markt (NOC*NSF; gemeenten; projectsubsidies; bedrijfsleven), naast de provinciale subsidie.

Activiteiten van Sportservice zijn gericht op:

- breedtesport en bewegingsactiviteiten voor alle leeftijdsgroepen;
- talentontwikkeling en maatschappelijke begeleiding van (aankomende) topsporters.

Met behulp van de provinciale subsidie en de inkomsten uit de markt geeft Sportservice advies en informatie met betrekking tot sport zelf en op alle vlakken die sport raken. Sportservice ondersteunt gemeenten en sportverenigingen bij de ontwikkeling en uitvoering van sportbeleid en – activiteiten.

In het kader van de flexibilisering van steunfunctietaken hebben wij in overleg met Sportservice een traject in gang gezet, waarbij de basissubsidie aan Sportservice wordt afgebouwd tot een bepaald niveau. De hierdoor vrijkomende middelen worden toegevoegd aan het budget “Aanbesteding Steunfunctietaken”. Sportservice haalt al veel inkomsten uit de markt. In 2008 is dit 75% bij een omzet van ongeveer € 2 mln.

4.4.2. Samenvatting Sportaanbod behouden en verrijken

Wij willen bereiken dat het bestaande sportaanbod van goede kwaliteit blijft of nog wordt verbeterd. Daarvoor gaan wij in samenwerking met Stichting Sportservice in 2008-2011:

- ondersteuning bieden aan sportverenigingen middels informatie, advies en deskundigheidsbevordering met betrekking tot bestuurlijke, organisatorische administratieve en pedagogische zaken.
- (kleinere) gemeenten ondersteunen bij het ontwikkelen en opzetten van de uitvoering van (integraal) sportbeleid.
- ondersteunen van vernieuwende initiatieven op gebied van beweeg- en sportmogelijkheden ten behoeve van breedtesport.

4.5. Talentontwikkeling en Topsport

In het kader van deze hoofdlijn werken wij ons beleid ten aanzien van talentontwikkeling, topsportevenementen en topsportaccommodaties uit. Zoals verwoord in paragraaf 3.1.2. is in het programma Dynamisch Brabant in het spoor “Brabant Bruist” uitwerking gegeven aan de internationale uitstraling en aantrekkingskracht van Brabant. Topsport speelt hierin een nadrukkelijke rol. Ook vanuit het sportbeleid verdient topsport onze aandacht, bijvoorbeeld vanwege de uitstraling naar breedtesport.

Wij geven de komende jaren de nodige aandacht aan topsport, mede in verband met de

kandidatuur voor de Olympische en Paralympische Spelen in 2028. Door het NOC*NSF wordt een Olympisch Plan voorbereid dat moet leiden tot een bidboek dat in 2021 wordt aangeboden aan het Internationale Olympisch Comité. Bij dit plan zijn nu het Rijk en de gemeenten Amsterdam en Rotterdam betrokken. In 2028 is het precies 100 jaar geleden dat in Amsterdam de OS plaatsvonden. De huidige tendens is dat de OS zich steeds meer in een groter gebied plaatsvinden. Om de OS naar Nederland te halen is het belangrijk dat het sportklimaat wordt versterkt.

Hieronder geven wij aan wat onze inzet voor topsport is. Dit concentreert zich in sporttalentontwikkeling, topsportevenementen en topsportaccommodaties

4.5.1. Talentontwikkeling

Binnen het spoor “Beroepsbevolking met talent en ondernemerschap”, is talentontwikkeling één van de hoofdonderwerpen. Doel van dit spoor is in Brabant talenten op het terrein van ondernemen, technologie, cultuur, sport en onderwijs binnen te halen, te ontwikkelen en te behouden. Om talenten op gebied van sport binnen te halen en te bevorderen doen wij voorstellen om de bestaande inspanningen op het terrein van topsportontwikkeling (Olympisch Netwerk Brabant en Brabants Sporttalentfonds) te continueren en door te ontwikkelen.

Het Brabants Sporttalentfonds ondersteunt individuele Brabantse talenten en topsporters in de ontwikkeling van hun sportcarrière en in het nastreven van hun sportieve doeleinden. Sporttalenten met een bepaalde status (T1 of T2, talenten met de grootste potenties) kunnen aanspraak maken op dit Fonds. Kosten die een topsporter extra moet maken –zoals een trainingsstage- komen in aanmerking voor een vergoeding uit dit Fonds. De uitvoering van het Brabants Sporttalentfonds is in 2006 en 2007 door de provincie Noord-Brabant gemandateerd aan het Olympisch Netwerk Brabant.

Het Olympisch Netwerk Brabant is een samenwerking tussen de Provincie Noord-Brabant, NOC*NSF en Sportservice. Het Olympisch Netwerk Brabant is gericht op:

- het opzetten van samenwerkingsverbanden waardoor (aankomende) topsporters betere kansen op begeleiding krijgen;
- het begeleiden van topsporters: daadwerkelijk ondersteunen en begeleiden van topsporters, talenten en hun coaches;
- het verstrekken van een Topsportpas die wordt ingezet ter legitimatie van de sporter, verkrijgen van kortingen en faciliteiten, imagoversterking en het opbouwen database.

Het Olympisch Netwerk Brabant bemiddelt en adviseert rond randvoorwaardelijke faciliteiten, zoals: onderwijs; sportmedische en mentale begeleiding; voeding; huisvesting;

trainingsaccommodaties; en werk. Het ONB heeft geen directe bemoeienis met sporttechnische zaken. In 2008 is het aantal sporters dat is aangesloten bij het ONB toegenomen tot 1300.

In 2007 is het Olympisch Netwerk Brabant in opdracht van ons geëvalueerd door een extern adviesbureau. De resultaten van deze evaluatie zijn bemoedigend. In het externe evaluatierapport wordt aanbevolen het opgebouwde netwerk te consolideren. Voorts wordt aanbevolen de relatie met de sportbonden te intensiveren en op een proactieve manier informatie te verstrekken aan de sporters. Wij onderschrijven de conclusies en aanbevelingen van de onderzoekers.

Vanuit onze brede aandacht voor talentontwikkeling onderzoeken wij actief onze rol t.a.v. Talentencampussen. Het belang hierin van sport is wisselend. Er zijn talentencampussen met een sterke focus op sport. Hierin werken onderwijsinstellingen, sportorganisaties en gemeente(n) samen. Bekende sporters worden hierbij ingezet als boegbeeld. Rond fysieke sportvoorzieningen wordt een leeromgeving gecreëerd. Deze inspanningen moeten leiden tot betere voorzieningen voor de jeugd en jongeren. De gevolgen van deze voorzieningen kunnen zijn: meer aantrekkelijke scholen en sportverenigingen met zelfbewuste jongeren, minder schooluitval, meer keuzemogelijkheden, betere opgroeimogelijkheden en betere aansluiting van het onderwijs op de

arbeidsmarkt .

Wij pakken onze provinciale rol ten aanzien van de talentencampussen op in het bredere kader van ons beleid ten aanzien van talentontwikkeling in het kader van de programmalijn Dynamisch Brabant.

4.5.2. Topsportevenementen

Wij vinden het belangrijk dat Brabantse topsporters in hun eigen regio het beste uit zichzelf kunnen halen en de competitie met andere sporters aangaan. Ook willen wij er voor zorgen dat het Brabantse publiek in eigen provincie kan genieten van topsport. Bovendien dragen (inter)nationale topsportevenementen in Brabant bij aan de naamsbekendheid en een positief imago van Brabant en kunnen deze evenementen een nuttige functie vervullen in het relatiemanagement van ons Provinciaal Bestuur. Als voorbeeld voor naamsbekendheid: van het EK Zwemmen in Eindhoven zond de NOS 90 uur uit, waarnaar in totaal 140 mln. mensen in de hele wereld keken.

In maart en april 2008 vonden drie grote sportevenementen met steun van de provincie plaats (EK Zwemmen; Indoor Brabant; opening Flik-Flak turnhal). Juist doordat deze evenementen in een kort tijdbestek plaatsvinden, biedt dit ons de mogelijkheid ons beleid en onze rol uit te dragen. Wij doen dit in de campagne “Brabant investeert in talent”, waarin wordt geadverteerd op bussen, in huis aan huisbladen en in de regionale dagbladen.

Wij hechten aan een goede communicatie over de (top)sportevenementen die in Brabant plaats vinden. Het is onze inzet om het thema sport toe te voegen aan de doelstelling van de nieuwe provinciale marketing en promotie-organisatie voor vrijetijdsbesteding. In deze organisatie worden de relevante taken van de organisaties Uit in Brabant, Brabants Bureau voor Toerisme en Cubiss ondergebracht.

De ambities om topsportevenementen in Brabant te organiseren zijn hoog. In bijlage1 geven wij een overzicht van de evenementen die thans bekend zijn. Binnen Dynamisch Brabant is thans één budget voor topsportevenementen en topcultuurevenementen. Om vanuit het topsportbeleid (en topcultuurbeleid) zicht te hebben op de financiële ruimte, gaan wij als werkvorm uit van een 50-50 verdeling van de thans beschikbare middelen over sport en cultuur. Wij bereiden een beleidsregel voor met afwegcriteria ten behoeve van de beoordeling van de financiële ondersteuning van deze evenementen. Deze sportnota geeft inhoudelijke bouwstenen om deze beleidsregel voor sportevenementen in te richten.

Als afwegpunten voor deze beleidsregel wordt gedacht aan de bijdrage aan de internationale zichtbaarheid van Brabant als regio, mogelijkheden tot profilering van provinciaal beleid, economische effecten, invloed provinciale bijdrage aan wel of niet doorgaan, profilering van Brabant als cultuur- en sportregio, eerdere betrokkenheid van de Provincie en bedragen van minimale en maximale bijdragen. Voorts wordt t.a.v. sportevenementen van belang geacht dat uitgaande van de hoofdlijn van deze sportnota en advies van Cic. ZWC het topsportevenement ook de breedtesport dient te stimuleren, bijvoorbeeld door het organiseren van een onderdeel (side-event) op het terrein van breedtesport.

Omdat er veel topevenementen op stapel staan en zeker indien wij ook bepaalde nationale kampioenschappen en jaarlijkse wereldbekerwedstrijden willen ondersteunen, zullen wij binnen de Meerjarenbegroting (onderdelen Sociaal Beleid en Dynamisch Brabant) aanvullende ruimte vinden voor onze beleidsvoorstellen op dit terrein.

4.5.3. Topsportaccommodaties

In de vorige paragraaf hebben wij beschreven dat ook topaccommodaties voor sport hun bijdrage leveren aan de internationale uitstraling, aantrekkingskracht en het vestigingsklimaat van Brabant (Dynamisch Brabant). Wij vinden dat er m.b.t. topsportaccommodaties een rol voor de provincie is weggelegd. Ook vinden wij dat in deze accommodaties ook breedtesport moet (kunnen)

plaatsvinden. Dit bevordert niet alleen de breedtesport maar ook een efficiënt gebruik. In de periode 2003-2008 hebben wij twee incidentele subsidies verleend waarbij deze formule is toegepast: het Nationale Zwemstadion de Tongelreep in Eindhoven (€ 4,5 mln.) en de Flik-Flak turnhal in 's-Hertogenbosch (€ 1,5 mln.) De betreffende gemeenten hebben ook voor een belangrijk deel aan bijgedragen, daarnaast waren er bijdragen van het Rijk en het bedrijfsleven. In beide accommodaties zijn een fieldlab "Sports and Technology" onder gebracht die ook door de provincie zijn gefaciliteerd (circa € 400.000,- uit het innovatieprogramma). Over internationale bekendheid gesproken: de Chinese turnploeg oefent ter voorbereiding op de Olympische Spelen een aantal weken in de Flik-Flak hal.

De kwaliteit en uitstraling van topaccommodaties is hoog. In de verhouding tussen het aantal topatleten/teams in Brabant en het aantal topaccommodaties blijft Brabant echter nog ruim achter op de aanwezige accommodaties in de Randstad. Dit is één van de conclusies uit het rapport "Topsport in Brabant, een gouden kans".

Er leven grote ambities en plannen in deze provincie. In meerdere steden zijn plannen voor een hockeystadion en in Tilburg leven ideeën voor een wielervedstrijd baan en een ijsbaan. Wij vinden het van belang dat er goede afwegingen worden gemaakt. Zijn er multifunctionele gebruiksmogelijkheden? Gaat het om trainingsfaciliteiten of om wedstrijdvoorzieningen?

Door een mogelijke Nederlandse kandidatuur voor de Olympische en Paralympische Spelen in 2028 krijgt de realisatie van topaccommodaties in Brabant een extra dimensie. In de moderne vorm zijn de Olympische Spelen van betekenis voor een veel groter gebied dan één stad of provincie.

In het kader van Dynamisch Brabant is circa € 1,2 mln. geraamd voor topsportaccommodaties in de periode 2008-2011. Dit bedrag is begroot voor voorstudies, haalbaarheidsonderzoeken voor en de voorbereiding van nieuwe projecten in Brabant. Ook onderzoeken m.b.t. de behoefte naar en spreiding van topaccommodaties, de match met vestigingsplaatsen en/of de wenselijkheid en haalbaarheid van een Ontwikkelingsfonds in Brabant kunnen hieruit worden bekostigd. Het bedrag van € 1,2 mln. is niet voldoende om bij te dragen aan bouwkundige voorzieningen. Gelet op de kosten van topsportaccommodaties is dit bedrag veel te beperkt. Onze financiële bijdragen aan het Nationaal Zwemstadion de Tongelreep en de Flik-Flak turnhal werden mogelijk gemaakt door beschikbaarstelling via kadernota's of de begroting. Indien zich concrete vragen aandienen met betrekking tot een financiële bijdrage van het Provinciaal Bestuur aan de bouw van een nieuwe topsportaccommodatie, zullen wij deze afgewogen aan uw Staten voorleggen. In paragraaf 3.3 hebben wij t.a.v. de provinciale rol aangegeven met betrekking tot de topsport in Brabant. Ten aanzien van de ondersteuning van topsportaccommodatie's (en -evenementen) willen wij in het platform Topsport Brabant overleggen met onze partners in Brabant.

4.5.4 Samenvatting Talentontwikkeling en Topsport

Wij willen bereiken dat sport in Brabant bijdraagt aan een goede internationale uitstraling, aantrekkingskracht en vestigingsklimaat van Brabant. Daarbij streven wij naar goede ondersteuning van topsporttalent, meer aandacht voor het imago van Brabant via topsport waarbij duidelijkheid over en samenwerking met betrekking tot prioriteiten en ambities vanuit betrokken spelers in het veld (B5-gemeenten, NOC*NSF etc.) voorop staat.

Daarvoor gaan wij in 2008-2011 het volgende doen:

- continueren en ontwikkeling van het Olympisch Netwerk Brabant en het Brabants Sporttalentfonds
- bijdragen aan topsportevenementen in Brabant
- bijdragen aan adequate topvoorzieningen voor sport in Brabant.
- samenwerking met partners door participatie in het overleg Topsport Brabant.

4.6. Randvoorwaarden

4.6.1. Financiële aspecten

De financiële middelen voor sport zijn afkomstig uit de begrotingsposten Cultuur en Sport (07.03) en Dynamisch Brabant (06.02). Binnen ons college zijn de gedeputeerden Van Haaften en Moons de verantwoordelijke portefeuillehouders. Door middel van het Bestuursakkoord en de Meerjarenbegroting 2008-2011 is ongeveer € 6,5 mln. voor Sport gereserveerd (inclusief Talentontwikkeling en Topsport).

De middelen die wij in de periode 2003-2007 hebben besteed aan het sportbeleid bedroegen € 11,6 mln. (dit is inclusief topaccommodaties). Een beperkt deel van deze middelen loopt door naar de huidige bestuursperiode, zoals de subsidiëring van Sportservice. In totaal gaat het hierbij om een bedrag van € 2,5 mln. voor vier jaar.

De beschikbaarheid van een aantal andere middelen uit de vorige bestuursperiode is gestopt. Het betreft vooral middelen die in de afgelopen bestuursperiode door uw Staten beschikbaar zijn gesteld door middel van Kadernota's. Bijvoorbeeld voor de Breedtesportimpuls en het Olympisch Netwerk Brabant. In totaal gaat het om € 368.000,- per jaar en een daaraan gekoppelde rijksbijdrage van € 113.000,-. Ook de middelen voor technische innovaties (fieldlabs) uit het Innovatieprogramma liepen af.

Het Olympisch Netwerk Brabant is in 2007 door een extern bureau positief geëvalueerd. Dit Netwerk werd ook gedeeltelijk uit de basissubsidie aan Stichting Sportservice en uit eigen middelen van deze Stichting bekostigd.

In deze nieuwe bestuursperiode zijn nieuwe middelen beschikbaar voor de programmalijnen "Perspectiefrijk Brabant" en "Dynamisch Brabant".

In het kader van "Perspectiefrijk Brabant" is voor vier jaar € 1,0 beschikbaar voor "Sport als bindmiddel". (Hoofdlijn 1)

In het kader van "Dynamisch Brabant" zijn middelen beschikbaar voor talentontwikkeling, boegbeelden, topsportevenementen, topsportaccommodaties en innovatie.

Bijdragen ten behoeve van sponsoring van sportevenementen vanuit het programma "Verbindend Brabant" behoren in het kader van *promotie* (het branden van het merk Brabant) eventueel ook tot de mogelijkheden.

De in hoofdstuk 4 geformuleerde beleidsambities leiden tot de onderstaande financiële opstelling.

In de tabel geven wij een overzicht van de Meerjarenraming voor sport in de periode 2008-2011. De bedragen voor 2008 zijn begroot in de begroting 2008. De bedragen voor 2009-2011 zijn deels ramingen die zijn opgenomen in de stelpost Bestuursakkoord. Dit geldt niet voor de hoofdlijn 4. "Sportaanbod: behoud en verrijking", dit betreffen structurele middelen.

Tabel: Benodigd budget en voorstel dekking uitvoering sportbeleid 2008-2011

	Totaal Benodigd x € 1,0 mln.	Dekking uit:	2008 *	2009	2010	2011	Totaal 2008 t/m 2011
<i>1. Sport als bindmiddel</i>	1,15	Begroting SCO, Sportnota en/ Leefbare dorpen en wijken	0,325	0,325	0,25	0,25	1,15
<i>2. Sport en gezondheid</i>	0,875	Binnen Meerjarenbegroting 07	0,125	0,25	0,25	0,25	0,875
<i>3. Sporten zonder belemmeringen</i>	0,525	Binnen Meerjarenbegroting 07	0,075	0,15	0,15	0,15	0,525
<i>4. Sportaanbod: behoud en verrijking</i>	2,52	Reguliere subsidie Sportservice Noord- Brabant en Aanbestedingsbudget herstructurering steunfuncties	0,63	0,63	0,63	0,63	2,52
<i>5a. Talentontwikkeling en Boegbeelden</i>	1,5	Dynamisch Brabant en SCO	0,28	0,275	0,275	0,275	1,105**
<i>- Olympisch Netwerk Brabant</i>							
<i>- Sporttalentfonds</i>		Binnen Meerjarenbegroting 07	0,05	0,1	0,1	0,1	0,35
<i>5b. Evenementen</i>	2,45	Binnen Meerjarenbegroting 06 Dynamisch Brabant En Meerjarenbegroting 07 SCO	0,35	0,7	0,7	0,7	2,45**
<i>5c. Accommodatie</i>	1,22	Dynamisch Brabant	0,19	0,28	0,375	0,375	1,22
<i>6. Brabantse Sportmonitor</i>	0,12	Budget onderzoek en advies SCO	0,03	0,03	0,03	0,03	0,12
TOTAAL							10,315

* Alleen de bedragen in 2008 zijn begroot. De bedragen over 2009 t/m 2011 zijn reserveringen; m.u.v. hoofdlijn 4, en 6 dat zijn structurele middelen.

** Dit betreft een inbreng van middelen uit enerzijds de programmalijs Dynamisch Brabant (directie E&M) en anderzijds het provinciale sportbeleid (directie SCO). Dynamisch Brabant heeft één post/budget voor topcultuur en topevenementen.

3.6.2. Personele invulling

De personele inzet voor de ontwikkeling en uitvoering van het sportbeleid is ondergebracht bij de directies SCO en E&M. Vooral nog is beschikbaar vanuit directie SCO 1 fte. en vanuit directie E&M 0,2 fte. Daarnaast levert bureau Communicatie een aanzienlijke personele inzet in verband met topevenementen.

4.7 Sturen en bijstellen

Het monitoren van maatschappelijke effecten en het meetbaar maken van resultaten en indicatoren vormt een wezenlijk bestanddeel van het beleidsproces. Dit is zowel van belang voor de kaderstellende en controlerende rol van Provinciale Staten als voor door beleidsontwikkeling door ons college.

Het bestaande cijfermateriaal sluit niet goed aan bij de provinciale taken. Veel gegevens zijn geaggregeerd op het landelijke niveau, zoals de sportmonitor van het CBS. Deze landelijke cijfers zijn niet te herleiden tot het provinciale en regionale niveau. Daarvoor moeten aanzienlijke kosten worden gemaakt. Een aantal grotere steden heeft ook een sportmonitor, waarbij bijvoorbeeld gebruik wordt gemaakt van het VNG-model. In Brabant verzamelt het PON gegevens over accommodaties, is sport een onderdeel van het Brabantpanel en houdt Stichting Sportservice een registratie van haar werkzaamheden bij. Daarnaast wordt in opdracht van de provincie door de Katholieke Universiteit een verkenning uitgevoerd naar de typisch Brabantse sporten en hun betekenis voor de Brabantse identiteit.

Om ons provinciale Sportbeleid te kunnen verantwoorden zullen wij een sportmonitor laten ontwikkelen en deze periodiek laten uitvoeren. Deze monitor zal worden toegesneden op de beleidskaders van deze sportnota. Bij de ontwikkeling van de provinciale beleidsmonitor moeten deze indicatoren nog op hun gebruiksmogelijkheid en betrouwbaarheid worden getoetst. De Sportmonitor richt zich op de meting van de effecten van het Brabantse sportbeleid. De nulmeting vindt plaats in 2008; de tweede meting volgt in 2010.

5. Tot Slot

De vraag aan de commissie Zorg, Welzijn en Cultuur luidt:

Kunt u instemmen met de voorgestelde beleidskaders? (hoofdstuk 4)

De kaderstellende notitie Sport in Beeld wordt ter kaderstellende bespreking ook voorgelegd aan de commissie Economie, Mobiliteit en Grote Stedenbeleid. Met name vragen wij aan de commissie EMG een reactie op onze beleidsvoorstellen ten aanzien van talentontwikkeling en topsport (paragraaf 4.5).

's-Hertogenbosch, 1 april 2008

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

Bijlage 1: Overzicht Topsportevenementen

Datum	Sport	Evenement	Plaats	Bijzonderheden
6 januari 2008	Veldrijden	NK	St. Michielsgestel	Samenvatting NOS
6 januari 2008	Kunstrijden (schaats)	NK	Tilburg	
20 januari 2008	Veldrijden	Wereldbekerwedstrijden	Hoogerheide	Live-uitzending Omroep Brabant en VRT.
25-27 januari 2008	Veldrijden	Presentatie op WK van gem. Woensdrecht en PNB als participanten WK 2009	Treviso (It)	WK veldrijden is op 31-01-2009 in Hoogerheide. PNB heeft steun toegezegd
25-26 februari 2008	Taekwondo	Dutch Open	Eindhoven	
1-2 maart 2008	Cross-veldloop	NK	Gilze-Rijen	
13-24 maart 2008	Zwemmen, Synchroonzwemmen Schoonspringen	EK.	Eindhoven	PNB subsidieert en is partner. NOS zendt uit (90 uur). Dagelijkse impressies Omroep Brabant
27-30 maart 2008	Paardrijden	Indoor Brabant en Wereldbekerfinale dressuur	's-Hertogenbosch	PNB subsidieert en is partner. NOS zendt uit. Impressies Omroep Brabant
17-18 april 2008	Tafeltennis	NK	Eindhoven	
24-27 april 2008	Paardensport	NK-springen	Mierlo	
1-4 mei 2008	Paardensport	NK-dressuur	Eindhoven	
29 mei 2008	Voetbal	Oefenwedstrijd Nederland-Denemarken	Eindhoven	
5 juni 2008	Zwemmen	NK	Eindhoven	
15-21 juni 2008	Tennis	Ordina-open	Rosmalen	
22 juni 2008	Wielrennen	Ploegentijdrit	Eindhoven	
1 juli 2008		Uitzwaigala Olympische sporters	Provinciehuis	
8-24 augustus 2008	Olympische Spelen		Peking	
20-27 augustus 2008	Wielrennen	Benclux-tour		
Augustus 2008	Wielrennen	Ronde van Boxmeer	Boxmeer	
Augustus 2008		8 van Chaam	Chaam	
Augustus 2008	Paardrijden	Concours Hippique	Valkenswaard	
6-17 september 2008	Paralympics		Peking	
Oktober 2008	Atletiek	Marathon	Eindhoven	
31 januari en 1 februari 2009	Veldrijden	WK	Hoogerheide	Fin. Steun PNB toegezegd
Maart 2009	Cross/veldloop	NK	Gilze-Rijen	
22-26 april 2009	Paardensport	Indoor Brabant en Wereldbeker Springen	's-Hertogenbosch	
2010	Zwemmen, gehandicapt	WK	Eindhoven	
2010	Indoor Brabant	o.a WK Springen?	's-Hertogenbosch	